

12.1.2021 Dnro TRE:6145/02.02.02/2020

#### Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kasvatus- ja opetuspalveluissa

Lautakunta ohjaa ja valvoo yksikön toimintaa. Lautakunta vastaa toimintayksikön hallinnon, talouden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta. Toimintayksikön johtaja johtaa ja kehittää lautakunnan alaisena yksikön toimintaa ja huolehtii sen hallinnon, talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

#### Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kasvatus- ja opetuspalveluille osoitettiin hallinto- tai kunnallisvalituksia ja annettuja lausuntoja tai selvityksiä vuonna 2020 yhteensä 14 kappaletta. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaiselle annettuja selvityksiä tehtiin yhteensä 13 ja eduskunnan oikeusasiamiehelle yksi.

Muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvausvastuu, kanne, vaatimus tai oikeusseuraamus, ei kasvatus- ja opetuspalveluiden tiedossa ole.

#### Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tuloksen muodostumisesta ja talousarvion toteutumisesta sekä siinä mahdollisesti esiintyneistä poikkeamista ja sen johdosta tehdyistä toimenpiteistä sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on kerrottu tilinpäätöksen tavoitteiden ja talouden toteumavertailussa. Palveluryhmän toiminnan tavoitteiden ja talouden toteutusta seurataan kolmannesvuosittain palvelu- ja vuosisuunnitelmanraportoinnin yhteydessä.

#### Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa tapahtuneita menetyksiä, arvon alennuksia eikä yksikkö ole joutunut korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

#### Sopimustoiminta

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä sisäisten palveluntuottajien kanssa toteutetussa sopimushallinnassa kasvatus- ja opetuspalveluiden johdon tiedossa ei ole tapauksia, joissa sopimuksesta olisi aiheutunut negatiivisia seuraamuksia. Tuomi Logistiikan



12.1.2021 Dnro TRE:6145/02.02.02/2020

ja kasvatus- ja opetuspalveluiden välisen erilliskuljetuspalveluita koskevan kuljetus-sopimuksen aikaisempien vuosien ongelmat on saatu hallintaan tiiviillä yhteistyöllä. Tuomi Logistiikan kanssa on sovittu säännöllisestä raportoinnista sekä toiminnan tehostamistarpeista kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Vuosi on ollut kuitenkin poikkeuksellinen, koska koronaviruspandemian vuoksi kuljetettavien oppilaiden määrä on ollut huomattavasti pienempi normaalin tasoon verrattuna.

Sopimustoiminnan vastuut on kirjattu sivistyspalveluiden toimintasäännön liitteen. Sopimuksia seurataan säännöllisesti eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

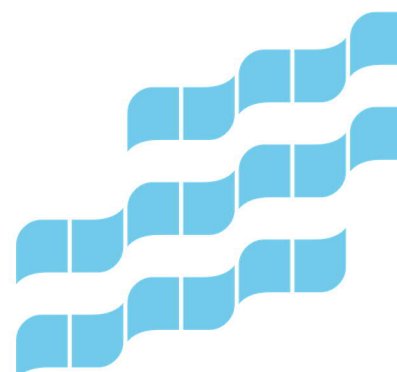
### Toimintaympäristöanalyysi ja riskiprofiili

Kasvatus- ja opetuspalveluiden toimintaympäristöanalyysi ja riskiprofiili on päivitetty vuonna 2020 osana palvelu- ja vuosisuunnittelua ja hyväksytty johtoryhmän kokouksessa 16.11.2020. Vuoden 2021 alusta voimaan astuvat organisaatiomuutokset on otettu huomioon riskiprofiilissa. Lautakunta on käsitellyt 17.12.2020 varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä perusopetuksen toimintaympäristöanalyysit ja riskiprofiilit. Toimintayksikössä on tunnistettu merkittävimmät yksikön toimintaa uhkaavat riskit ja määritelty, miten niihin vastataan. Riskien hallinta ja sen seuranta on vastuutettu. Lähes koko vuosi 2020 on ollut hyvin poikkeuksellinen koronaviruspandemian vuoksi ja aiheuttanut merkittäviä riskejä toiminnan järjestämiseen. Toimintaa on voitu toteuttaa häiriöaikaisen toimintamallin johdolla sekä palveluryhmän yhteisten toimintaohjeiden avulla. Poikkeusolot ovat vaatineet jatkuvaa reagointivalmiutta muuttuviin olosuhteisiin ja nopeaa viestintää. Taloudelliset riskit on katettu pääosin valtakunnallisten korona-avustusten sekä sijaiskustannussäästöjen avulla. Tilikauden aikana ei ole raportoitu muista merkittävistä riskeistä, joista olisi aiheutunut vahinkoa kasvatus- ja opetuspalveluiden toiminnalle tai tavoitteiden toteutumiselle.

Palveluryhmän kouluissa ja päiväkodeissa on toteutettu suunnitelmallisesti terveydellisten olojen tarkastuksia. Tarkastuksia on toteutettu vuonna 2020 yhteensä 31 (17 päiväkotia ja 14 koulua). Tarkastuksissa havaitut ongelmat ja muutostarpeet on otettu osaksi Tilakeskuksen korjaussuunnitelmaa. Uusia, korjaus- ja seurantavaiheen sisäilmatyöryhmiä on vuoden 2020 aikana kokoontunut yhteensä 25 (koulujen 16 ja päiväkotien 9).

### Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kasvatus- ja opetuspalvelut on tehnyt itsearviointin sisäisen valvonnan järjestelyistä liitteenä olevan arviointimallin avulla. Itsearviointilomake on lähetetty rehtoreille ja päiväkotijohtajille.



12.1.2021 Dnro TRE:6145/02.02.02/2020

Kasvatus- ja opetuspalvelut on kuvannut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavan ja arvioinut nykytilaan liittyviä puutteita sekä on määritellyt kehittämissuunnitelmat liitteenä olevan kuvauksen mukaisesti.

Vuoden 2020 kehittämiskohteena oli järjestelmällinen ja tuloksellinen riskienhallinta: talouden ja toiminnan yhteensovittaminen ja toimintaympäristön muutosten proaktiivinen huomioiminen. Kuluneen vuoden aikana varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön talouden ja toiminnan suunnitteluohjelma, SPB-työkalu sekä järjestettiin talouskoulutuksia rehtoreille sekä päiväkodinjohtajille. Saatujen palautteiden ja arvioinnin tulosten perusteella toimenpiteet olivat onnistuneita.

Kokonaisarviona kasvatus- ja opetuspalveluiden johto lausuu, että kasvatus- ja opetuspalveluiden sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat pääosin hyvällä tasolla. Merkittäviä puutteita ei ole todettu. Kehittämistä vaativat keskeisimmät asiat ja toimenpiteet vuonna 2021 ovat:

- Järjestelmällinen ja tuloksellinen riskienhallinta: resurssien riittävyyden ja ripeiden toimenpiteiden varmistaminen

Tampereella 15. päivänä tammikuuta 2020

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Kristiina Järvelä  
Kasvatus- ja opetusjohtaja

